

Univerzitet u Beogradu
Filozofski fakultet
Odeljenje za sociologiju

Kurs: **OSNOVI EKONOMIJE 2**
Semestar: **4**
Broj časova: **2 + 2**

Prof. dr Ognjen Radonjić

NASTAVNI PROGRAM

1. TEHNOLOŠKE MOGUĆNOSTI DRUŠTVA I KORISTI OD TRGOVINE

- 1.1. Deset principa ekonomije
- 1.2. Kriva proizvodnih mogućnosti i principi produktivnosti, ustupka, oportunitetnog troška i privrednog rasta
- 1.3. Specijalizacija i trgovina
- 1.4. Princip apsolutne i komparativne prednosti
- 1.5. Komparativna prednost i trgovina

(Mankju 3-15, 24-26, 45-53; powerpoint prezentacija)

2. TEORIJA VREDNOSTI

- 2.1. Pojam vrednosti robe
- 2.2. Zakon vrednosti
- 2.3. Upotrebna i prometna vrednost robe i njihov paradoks
- 2.4. Klasična politička ekonomija - teorija radne vrednosti
- 2.5. Marginalizam - subjektivna teorija vrednosti
- 2.6. Oblici vrednosti

(Samuelson i Nordhaus 84-88, 95-96; powerpoint prezentacija)

3. TRŽIŠTE, CENE, PONUDA I TRAŽNJA

- 3.1. Ponuda, tražnja, tržište
- 3.2. Tržište i konkurencija
- 3.3. Zakon tražnje
- 3.4. Zakon ponude
- 3.5. Ravnoteža na tržištu i ravnotežna cena
- 3.6. Neravnoteža na tržištu
- 3.7. Promena ravnoteže na tržištu
- 3.8. Funkcije tržišta i cene
- 3.9. Prost model funkcionisanja ekonomije

(Mankju 23-24, 63-84; powerpoint prezentacija)

4. ELASTIČNOST PONUDE I TRAZNJE

- 4.1. Cenovna elastičnost tražnje
- 4.2. Ukupan prihod i cenovna elastičnost tražnje
- 4.3. Dohodovna elastičnost tražnje
- 4.4. Unakrsna elastičnost tražnje
- 4.5. Cenovna elastičnost ponude
- 4.6. Primena elastičnosti

(Mankju 89-103; powerpoint prezentacija)

5. PONAŠANJE POTROŠAČA: TEORIJA IZBORA

- 5.1. Neoklasična teorija - teorija ponašanja potrošača i mogućnosti izbora
- 5.2. Korisnost, retkost, budžetsko ograničenje i kriva indiferencije
- 5.3. Svojstva kriva indiferencije
- 5.4. Optimizacija izbora potrošača
- 5.5. Promena dohotka i izbor potrošača
- 5.6. Promena cena i izbor potrošača
- 5.7. Izvođenje krive tražnje
- 5.8. Gifenovo dobro
- 5.9. Sociološki aspekti potrošnje

(Mankju 457-473; powerpoint prezentacija)

6. TEORIJA FIRME I KORPORACIJE

- 6.1. Status (vlasničke forme i upravljanje)
- 6.2. Upravljanje korporacijom
- 6.3. Finansiranje i raspored rezultata
- 6.4. Finansijski izveštaji
 - a. Bilans stanja
 - b. Bilans uspeha
 - c. Bilans novčanih tokova
- 6.5. Finansijski pokazatelji
 - a. Pokazatelji profitabilnosti
 - b. Pokazatelji finansijske aktivnosti
 - c. Pokazatelji finansijske likvidnosti
 - d. Pokazatelji dugoročne finansijske stabilnosti
 - e. Pokazatelji kratkoročnog finansiranja
- 6.6. Politekomska analiza funkcionisanja krupnih korporacija
- 6.7. Menadžerska revolucija: principal-agent problem
 - a. Adolf Berl i Gardiner Mins
 - b. Džon Kenet Galbrajt

(Labus 42-63; powerpoint prezentacija)

7. TROŠKOVI PROIZVODNJE

- 7.1. Ukupan prihod, ukupan trošak i profit
- 7.2. Oportunitetni troškovi: Ekonomski vs. računovodstveni profit
- 7.3. Proizvodnja i troškovi u kratkom roku: Marginalni proizvod rada, proizvodna funkcija i kriva ukupnih troškova
- 7.4. Različite vrste troškova
- 7.5. Krive troškova i njihovi oblici
- 7.6. Prosečni ukupni troškovi u kratkom i dugom roku
- 7.7. Optimizacija troškova proizvodnje u dugom roku

(Mankju 269-287; Samuelson i Nordhaus 142-145; powerpoint prezentacija)

8. PROIZVODNJA I PONAŠANJE PROIZVOĐAČA NA TRŽIŠTU SAVRŠENE KONKURENCIJE

- 8.1. Tržište savršene konkurencije
- 8.2. Prihod firme na tržištu savršene konkurencije
- 8.3. Maksimiziranje profita i kriva ponude firme na tržištu savršene konkurencije
 - a. Kratkoročna odluka firme da obustavi proizvodnju
 - b. Dugoročna odluka firme da li izađe sa ili da uđe na tržište
- 8.4. Kriva ponude na tržištu savršene konkurencije
 - a. Kratak rok: Tržišna ponuda sa fiksiranim brojem firmi
 - b. Dugi rok: Tržišna ponuda sa slobodnim ulazom i izlazom

(Mankju 291-310; powerpoint prezentacija)

9. POTROŠAČEV VIŠAK, PROIZVOĐAČEV VIŠAK I EFIKASNOST TRŽIŠTA

- 9.1. Potrošačev višak
- 9.2. Proizvođačev višak
- 9.3. Efikasnost tržišta

(Mankju 137-154; powerpoint prezentacija)

10. MODELI NESAVRŠENE KONKURENCIJE: MONOPOL

- 10.1. Monopol
- 10.2. Izvori monopola:
 - a. Monopol nad ključnim resursom
 - b. Monopoli kreirani državnom odlukom
 - c. Prirodni monopol
- 10.3. Monopol vs. savršena konkurencija
- 10.4. Prihod monopola
- 10.5. Maksimizacija profita monopola
- 10.6. Društveni trošak monopola
- 10.7. Javna politika prema monopolima

(Mankju 315-343; powerpoint prezentacija)

11. MODELI NESAVRŠENE KONKURENCIJE: OLIGOPOL

- 11.1. Oligopol
- 11.2. Karteli
- 11.3. Nešov ekvilibrijum
- 11.4. Oligopol nasuprot monopolu i savršenoj konkurenciji
- 11.5. Oligopoli kao zatvorenikova dilema
- 11.6. Javna politika prema oligopolima

(Mankju 349-362, 365-373; powerpoint prezentacija)

12. MODELI NESAVRŠENE KONKURENCIJE: MONOPOLISTIČKA KONKURENCIJA

- 12.1. Monopolistička konkurencija
- 12.2. Kratkoročna ravnoteža na tržištu monopolističke konkurencije
- 12.3. Dugoročna ravnoteža na tržištu monopolističke konkurencije
- 12.4. Monopolistička konkurencija nasuprot savršenoj konkurenciji
- 12.5. Reklamiranje

(Mankju 377-390; powerpoint prezentacija)

13. EKSTERNALIJE, JAVNA DOBRA I ZAJEDNIČKI RESURSI

- 13.1. Eksternalije
- 13.2. Negativne eksternalije
- 13.3. Pozitivne eksternalije
- 13.4. Privatna rešenja problema eksternalija
- 13.5. Javna politika prema eksternalijama
- 13.6. Javna dobra i problem besplatne vožnje
- 13.7. Zajednički resursi i tragedija zajedničkog poseda

(Mankju 203-236; powerpoint prezentacija)

LITERATURA:

Gregori Mankju (2005), *PRINCIPI EKONOMIJE*, Beograd: Ekonomski fakultet (strane 3-15, 23-26, 45-53, 63-84, 89-103, 137-154, 203-236, 269-287, 291-310, 315-343, 349-362, 365-373, 377-390, 457-473).

Miroljub Labus (2007), *OSNOVI EKONOMIJE*, Beograd: Stubovi kulture (strane 42-63).

Paul Samuelson i William Nordhaus (2005), *EKONOMIJA*, 18 izdanje, Zagreb: Mate (strane 84-88, 95-96, 142-145).

